

Zaak C-401/23

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

30 juni 2023

Verwijzende rechter:

Tribunal Judiciaire de Metz (Frankrijk)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

26 mei 2023

Verzoekende partij:

Caisse autonome de retraite des chirurgiens-dentistes et des sages-femmes (CARCDSF)

Verwerende partij:

ED

VERZOEK OM EEN PREJUDICIËLE BESLISSING

aan het

HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE UNIE

van 26 mei 2023

Verwijzende rechter:

Tribunal judiciaire de METZ, pôle social [rechter in eerste aanleg Metz (Frankrijk), kamer voor sociale zaken] [OMISSIS]

Partijen:

Verzoeker: CAISSE AUTONOME DE RETRAITE DES CHIRURGIENS-DENTISTES et des SAGES-FEMMES (CARCDSF)- [OMISSIS] PARIS [OMISSIS] [Onafhankelijk pensioenfonds voor Tandartsen en Verloskundigen, Parijs (Frankrijk)]

Verweerder: ED, woonachtig in Moselle (Frankrijk) [OMISSIS]

1 [OMISSIS] Feiten van het geding

- 1.1 ED is werkzaam als tandarts op Frans grondgebied, in Moselle [OMISSIS].
- 1.2 In die hoedanigheid is hij op grond van de bepalingen van artikel L 111-1 van de code de la sécurité sociale (wetboek sociale zekerheid) verplicht zich aan te sluiten, en derhalve premie te betalen, bij het CARCDSF uit hoofde van de pensioenregeling.
- 1.3 ED betwist deze verplichting en heeft de verplichte premies over de jaren 2019 en 2020 niet betaald.
- 1.4 Het CARCDSF heeft ED meermaals aangemaand tot betaling van de bedragen die overeenkomen met de verplichting tot aansluiting en voorts twee dwangbevelen tegen hem uitgevaardigd,
- 1.5 ED heeft verzet aangetekend tegen deze dwangbevelen en zijn bezwaren voorgelegd aan de onderhavige rechter.
- 1.6 ED betoogt dat het nationale recht dat hem wordt tegengeworpen in strijd is met het Unierecht, wat betreft het recht op het vrij verrichten van diensten, en verzoekt de rechter prejudiciële vragen te stellen aan het HvJEU.

2 Toepasselijke bepalingen

2.1 Artikel 56[, eerste en tweede alinea,] VWEU dat [OMISSIS] het navolgende bepaalt: *In het kader van de volgende bepalingen zijn de beperkingen op het vrij verrichten van diensten binnen de Unie verboden ten aanzien van de onderdanen der lidstaten die in een andere lidstaat zijn gevestigd dan dat, waarin degene is gevestigd te wiens behoefte de dienst wordt verricht. Het Europees Parlement en de Raad kunnen, volgens de gewone wetgevingsprocedure, de bepalingen van dit hoofdstuk van toepassing verklaren ten gunste van de onderdanen van een derde staat die diensten verrichten en binnen de Unie zijn gevestigd.*

2.2 Artikel L 111-1 van de code de la sécurité sociale luidt als volgt:

Het socialezekerheidsstelsel berust op het beginsel van nationale solidariteit.

Het garandeert dat iedere persoon die bestendig en regelmatig werkzaam of woonachtig is in Frankrijk verzekerd is voor kosten in verband met ziekte en moeder- en vaderschap alsmede kosten voor kinderen.

Het beschermt werknemers tegen allerlei risico's die hun inkomen kunnen verminderen of doen wegvallen. Hiertoe dienen de betrokkenen zich aan te sluiten bij een of meerdere verplichte regelingen.

Het garandeert vergoeding van ziektekosten, van hulp bij zelfstandig leven, betaling van sociale verzekeringen, met name ouderdomsuitkeringen, uitkeringen bij arbeidsongevallen en beroepsziekten alsmede gezinsbijslagen in het kader van de onderhavige wet, onder voorbehoud van de bepalingen van internationale verdragen en Europese regelingen.

3 MOTIVERING van het verzoek om een prejudiciële beslissing

- 3.1** De uitvoering van het stelsel van sociale zekerheid, en in dit geval van de pensioenregelingen, valt krachtens artikel 153 VWEU onder de bevoegdheid van de lidstaten van de Europese Unie, zodat de Franse staat bevoegd is in haar nationale recht regels vast te stellen betreffende de werking van die regelingen en met name de aansluiting van de betrokken personen en de daaruit voortvloeiende verplichting tot betaling van premie.
- 3.2** Bij de uitoefening van deze aan de lidstaten verleende bevoegdheid moet het Unierecht echter in acht worden genomen, waaronder het recht op het vrij verrichten van diensten, zoals bepaald in de artikelen 56 tot en met 62 VWEU.
- 3.3** De verplichting tot aansluiting en premiebetaling, in dit geval bij de door het CARCDSF beheerde pensioenregeling, op grond van artikel L 111-1 van de code de la sécurité sociale, vormt een afwijking van het recht op het vrij verrichten van diensten overeenkomstig de artikelen 56 tot en met 62 VWEU, aangezien de premieplichtige niet kan kiezen voor een andere uitkering die vergelijkbaar is of beter bij zijn situatie past.
- 3.4** Deze nationale bepaling die het genoemde Unierechtelijke beginsel beperkt, moet een dwingende reden van algemeen belang vormen volgens de criteria die het HvJEU heeft vastgesteld in zijn rechtspraak, waaruit blijkt dat die bepaling legitiem moet zijn en voldoende geschikt om het doel te verwezenlijken, in casu dat van het financiële evenwicht van het pensioenstelsel, waarbij de uitvoering coherent en systematisch moet zijn en de maatregelen voorts beperkt moeten blijven tot het strikt noodzakelijke.
- 3.5** ED is bevoegd om de verenigbaarheid van het nationale recht dat hem wordt tegengeworpen, in casu de verplichting om premie te betalen aan één verplicht fonds, het CARCDSF, op grond van artikel L 111-1 van de code de la sécurité sociale, met het Unierecht ter discussie te stellen.
- 3.6** [De artikelen 19, lid 3, VEU] en [artikel] 267 VWEU geven de nationale rechters de mogelijkheid om in gevallen zoals het onderhavige, waarin beslissingen volgens het nationale recht vatbaar zijn voor hoger beroep, het HvJEU prejudiciële vragen te stellen over de geldigheid en de uitlegging van de handelingen van de instellingen, de organen of de instanties van de Unie.
- 3.7** Volgens de verwijzende rechter bestaat er geen rechtspraak van het HvJEU waarin wordt ingegaan op de vraag of de uit het nationale recht

voortvloeiende verplichting om zich aan te sluiten en premie te betalen bij een Franse pensioenregeling verenigbaar is met het in het Unierecht neergelegde recht op het vrij verrichten van diensten, rekening houdend met het door [ED] aangevoerde argument betreffende het voortduren van de verliesgevende situatie van de betrokken regeling. In dit verband vermeldt het CARCDSF geen beslissing(en) van het HvJEU hieromtrent.

- 3.8** Het door ED [OMISSIS] aangevoerde middel dat de verplichting tot aansluiting en premiebetaling ongeldig is op grond van het Unierecht dat voorziet in het vrij verrichten van diensten, kan een oplossing bieden voor het geding dat bestaat uit het door betrokkene aangetekende verzet tegen twee dwangbevelen waarin betaling van de premies voor de verplichte pensioenregeling over de jaren 2019 en 2020 wordt gevorderd.
- 3.9** De beperkende maatregel die hier in het geding is, is gebaseerd op de noodzaak van een financieel evenwicht van de sociale regelingen, in dit geval een pensioenregeling, welk doel wordt nagestreefd door zowel het nationale recht als het Unierecht.
- 3.10** Deze doelstelling wordt niet gehaald vanwege terugkerende tekorten, over een lange periode, en vanwege het nemen van steeds weer nieuwe tijdelijke maatregelen, waaronder de oprichting in 1996 van een Fonds voor de aflossing van de sociale schuld (caisse d’amortissement de la dette sociale, CADES) dat tot taak heeft om leningen op de internationale kapitaalmarkten aan te gaan en die leningen te dekken door middelen die los staan van de sociale premies [en bestemd zijn] om de last van de aan dat fonds overgedragen sociale schuld [te dragen], met name de bijdrage ter vereffening van de sociale schuld (contribution au remboursement de la dette sociale, CRDS) en gedeeltelijk de algemene sociale bijdrage (contribution sociale généralisée, CSG). Aanvankelijk zou zijn taak eindigen in 2009, maar CADES zet zijn activiteiten voort tot naar verwachting 2033, aangezien de nog terug te betalen schuld 136 miljard EUR bedraagt per eind 2022, en deze nog steeds toeneemt, waarbij ook in aanmerking moet worden genomen dat de rentepercentages van de leningen flink aan het stijgen zijn.
- 3.11** Bijgevolg moet worden vastgesteld dat over een lange periode bezien, van ten minste 1996 tot heden, en naar verwachting tot 2033, het verplichte karakter van de aansluiting en de premiebetaling niet voldoende is om het beoogde doel van een financieel evenwicht van de sociale stelsels te bereiken. Deze verplichte regeling tot aansluiting en premiebetaling beperkt het Unierecht dat voorziet in het vrij verrichten van diensten, en de rechtvaardiging van die afwijking is gebaseerd op een doelstelling die steeds niet wordt gehaald.
- 3.12** Derhalve moet worden erkend dat de vraag van ED, die opkomt tegen het feit dat hij geen andere pensioenregeling kan kiezen, relevant is en er dus twijfel bestaat over de verenigbaarheid van de nationale regeling met het

Unierecht wat betreft het vrij verrichten van diensten, zodat uitlegging door het HvJEU nodig is in de vorm van een prejudiciële beslissing.

3.13 Van de vier prejudiciële vragen waarvan ED wenst dat de verwijzende rechter die aan het HvJEU stelt, zijn er slechts twee relevant [OMISSIS][D]e vragen met betrekking tot de wettigheid en het begrip „noodzakelijke en minst beperkende maatregel” zijn uit het verzoek om een prejudiciële beslissing verwijderd.

3.14 De hieronder weergegeven prejudiciële vraag is geherformuleerd [OMISSIS].

3.15 [OMISSIS] [procedurele details]

4 Verzoek om een prejudiciële beslissing

De verwijzende rechter verzoekt het Hof om de volgende vraag te beantwoorden:

„Moet artikel 56 VWEU betreffende het vrij verrichten van diensten aldus worden uitgelegd dat het zich verzet tegen de verplichting tot aansluiting en premiebetaling bij een publieke socialezekerheidsregeling, zoals bepaald in artikel L 111-1 van de code de la sécurité sociale, in dit geval de pensioenregeling bij het CARCDSF, rekening houdend met, ten eerste, het criterium van coherentie en, ten tweede, het criterium van systematiek, voor zover met de nationale beperkende maatregel wordt beoogd het financiële evenwicht van de socialezekerheidsregeling te handhaven en te waarborgen, maar dit doel nooit wordt bereikt en het beheer van terugkerende tekorten wordt georganiseerd?”

[OMISSIS]